

Presentatie rapport Staat van Groningen en Noord-Drenthe

Op dinsdag 15 april is de Staat van Groningen en Noord-Drenthe gepubliceerd. In dit rapport beschrijven de onafhankelijke onderzoekers van CMO Stamm, KplusV en Aletta Advies hoe het gaat met de regio.

[Download het rapport Staat van Groningen en Noord-Drenthe.](#)

De publicatie en presentatie op 15 april zijn de start van een serie gesprekken in de regio met Groningers en Noord-Drenten, maatschappelijke organisaties, regionale bestuurders en het Rijk. Deze gesprekken worden gebruikt als advies aan het kabinet om, waar nodig, beleidsmaatregelen te nemen.

Belangrijke data voordat het kabinet reageert op het rapport:

Op woensdag 23 april sprak de staatssecretaris Herstel Groningen Eddie van Marum over de resultaten met de maatschappelijke organisaties;

Op woensdag 14 mei sprak de staatssecretaris Herstel Groningen met bewoners tijdens een bewonersavond.

Op maandag 26 mei spreekt een kabinetsdelegatie met regionale bestuurders;

Begin juni ligt de kabinetsreactie voor in de ministeriële commissie Groningen;

Medio juni ligt de kabinetsreactie voor in de ministerraad.

Wat is de Staat van Groningen en Noord-Drenthe?

De [parlementaire enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen](#) concludeerde dat Nederland een ereschuld heeft aan Groningen, die is ontstaan door 60 jaar gaswinning uit het Groningenveld. In reactie hierop heeft het kabinet vastgesteld dat er een opdracht ligt om de schuld in te lossen. Dat vraagt om een lange termijn aanpak op het gebied van [schadeherstel, versterking, verduurzaming, sociale en economische ontwikkeling](#).

Met [de publicatie Nij Begun](#) heeft het kabinet zich een generatielang gecommitteerd aan hulp voor de mensen in het gaswinningsgebied in Groningen en Noord-Drenthe. Dat gebied omvat alle 10 Groningse gemeenten plus de Drentse gemeenten Aa en Hunze, Noorderveld en Tynaarlo.

De Staat van Groningen en Noord-Drenthe is het rapport waarmee jaarlijks de voortgang van deze inzet wordt gemonitord. Zo kan, als dat nodig is, het beleid worden bijgestuurd. Dat maakt de Staat van Groningen en Noord-Drenthe een instrument om de generatielange inzet van het kabinet te volgen, borgen en om de ereschuld aan Groningen in te lossen.

Niet alle 50 maatregelen uit Nij Begun zijn al helemaal in werking getreden. Zo zijn de [Sociale Agenda](#) en de [Economische Agenda](#) onlangs gepubliceerd. De Staat van Groningen en Noord-Drenthe 2025 is daarom een beperktere versie dan in volgende jaren. In 2025 bevat het rapport:

- een rapportage over het schadeherstel;
- een rapportage over de versterking;

een overzicht van in 2024 uitgekomen publicaties en onderzoeken over de ontwikkelingen in Groningen en Noord-Drenthe;

een beschrijving van de uitwerking van de volgende pijlers:

- verduurzaming door isolatie;
- welzijn en sociaal herstel;
- economische ontwikkeling;

een weergave van de gevoerde gesprekken met organisaties en bewoners als illustratie bij de kwantitatieve trends.

Over de onderzoekers

De Staat van Groningen en Noord-Drenthe 2025 is uitgevoerd door een consortium van 3 onafhankelijke adviesbureaus:

Sociaal Planbureau Groningen en Trendbureau Drenthe zijn onderdeel van CMO STAMM. Dit kenniscentrum signaleert en monitort trends en ontwikkelingen in Groningen en Drenthe en heeft als doel provincie, gemeenten en maatschappelijke organisaties te ondersteunen bij het maken van beleid en de uitvoering daarvan. Specifieke expertise ligt op het terrein van brede welvaart, participatie, bestaanszekerheid en kansengelijkheid, en welzijn en zorg. CMO STAMM is ervaren op het gebied van monitoring van meerjarige programma's, kwalitatief onderzoek en evalueren met burgers en andere stakeholders.

Aletta Advies is de adviestak van Aletta Jacobs School of Public Health (AJSPH) van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Aletta Advies biedt een netwerk met toegang tot de wetenschappelijke kennis van de RUG, de Hanze, NHL Stenden, het UMCG en de academische partners van AJSPH. Zij zijn betrokken en intrinsiek

gemotiveerd om samen met alle regionale partners te streven naar meer gezonde jaren voor alle inwoners van Drenthe, Friesland en Groningen. Onderbouwing, monitoring en evaluatie van beleid en interventies is hun toegevoegde waarde.

KplusV is een landelijk onderzoeks- en adviesbureau met circa 90 maatschappelijk zeer betrokken mensen. Het bureau is B-corp gecertificeerd en gespecialiseerd in economische, innovatie-, arbeidsmarkt- en duurzaamheidsvraagstukken. KplusV werkt voor overheden, regio's en bedrijven aan het oplossen van allerlei maatschappelijke vraagstukken. Zij voeren beleidsvoorbereidend onderzoek uit, ontwikkelen visies en strategieën, vertalen deze naar de uitvoering en monitoren en evalueren. De adviseurs die meewerkten aan de Staat van Groningen en Noord-Drenthe hebben hun wortels in de regio.

Isolatie woningen Groningen en Noord-Drenthe

Woningeigenaren in de provincie Groningen en Noord-Drenthe kunnen vanaf juni 2025 subsidie aanvragen om hun woning te isoleren. Dit is een van de maatregelen die de overheid neemt om mensen met aardbevingsschade te helpen. Er is € 1,5 miljard om woningen te isoleren.

Maatregel 28 en 29: zoveel mogelijk woningen isoleren

60 jaar gaswinning in Groningen heeft de mensen in het gaswinningsgebied veel schade gebracht. Als reactie hierop neemt de overheid in totaal [50 maatregelen](#) om:

- schade te repareren;

- woningen te versterken;

de ereschuld aan de regio in te lossen.

Waar mogelijk tegelijkertijd isoleren en versterken

Woningen die een forse versterking nodig hebben, worden [ook direct geïsoleerd](#). Ook bij huizen waar een minder grote versterking nodig is, kan dit. Er zijn dan wel een [aantal voorwaarden om het huis tegelijkertijd te laten versterken en isoleren](#).

Stand van zaken subsidieregeling isolatie Groningen en Noord-Drenthe

De ontwerpregeling waardoor de subsidie officieel geldt, stond van 8 tot en met 27 januari open voor internetconsultatie. Er zijn 673 reacties binnengekomen. De overheid en de regio hebben deze reacties gebruikt om de regeling op een aantal punten aan te passen. De Tweede Kamer moet er nu nog over beslissen. Het doel is dat de regeling in mei van kracht is. Zodat de eerste woningeigenaren nog voor de zomer subsidie kunnen aanvragen.

Doel: alle woningen in 13 gemeenten vóór 2035 isoleren

Er is € 1,5 miljard beschikbaar om woningen te isoleren. Dit gaat om alle woningen in Groningen (10 gemeenten) en Noord-Drenthe (gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo) die nog niet goed geïsoleerd zijn. Zodat alle inwoners een duurzame en energiezuinige woning kunnen krijgen. Deze maatregel gaat energiearmoede tegen en zorgt ervoor dat mensen profiteren van lage energiekosten.

Kosten van isolatie (voor een deel) vergoed

Per woning wordt gekeken welke isolatiemaatregelen nodig zijn om te komen tot de [standaard voor woningisolatie](#). Welk deel van de kosten vergoed wordt, hangt onder andere af van de kenmerken van de woning. En hoe goed die al geïsoleerd is. Inwoners in het versterkingsgebied krijgen 100% van de totale isolatiekosten vergoed. Inwoners van de rest van de provincie Groningen en in Noord-Drenthe krijgen 50% vergoed. Dit is inclusief de al bestaande landelijke subsidies ([ISDE](#), [SVVE](#) en [SVOH](#)).

De maximumbedragen van €20.000 en €40.000 zijn voor de meeste woningen niet nodig. Per woning wordt gekeken wat nodig is. De meeste huizen kunnen voor minder kosten worden geïsoleerd tot de standaard voor woningisolatie.

Er is onderscheid gemaakt tussen 4 verschillende groepen:

Bewoners met een (middel)zware versterking (maatregel 28)

Bewoners binnen het versterkingsgebied

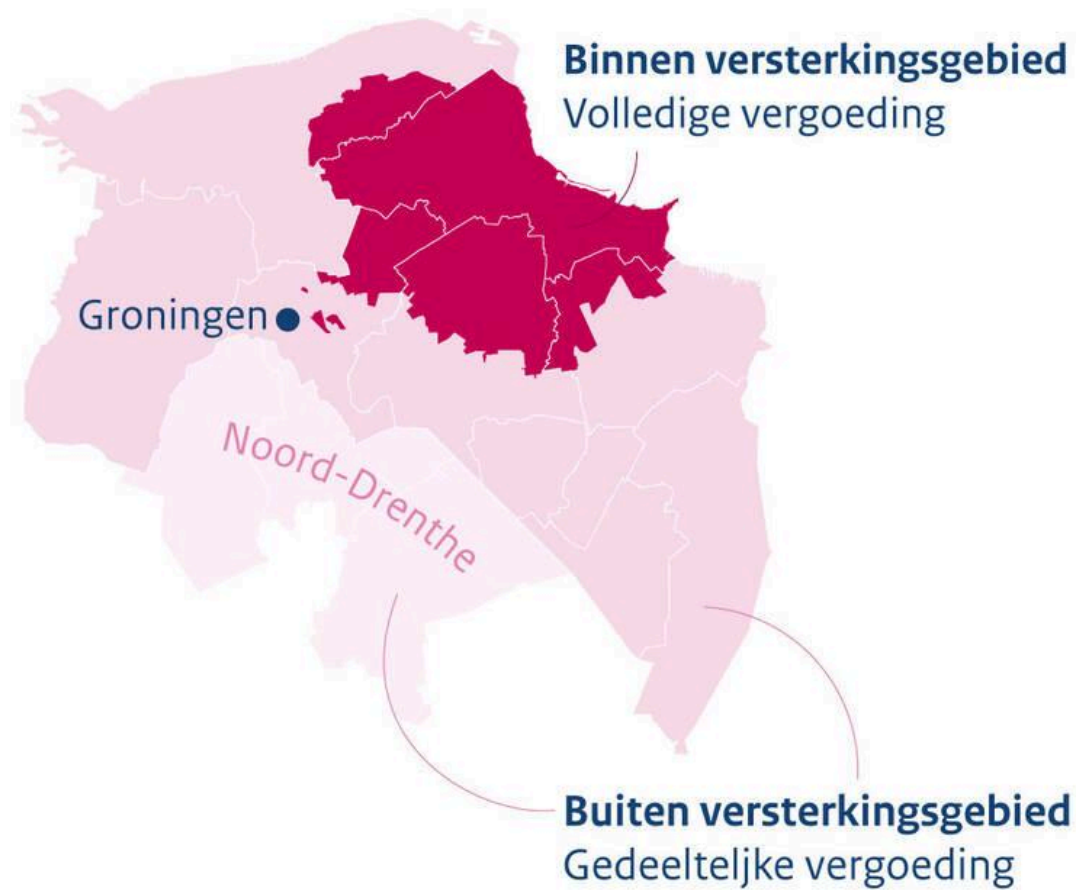
-
-
-

Bewoners met een inkomen tot maximaal 140% van het sociaal minimum

Bewoners in de rest van de provincie Groningen en 3 gemeenten in Noord-Drenthe

[Vergroot afbeelding](#)

Subsidie voor isolatie van huizen

Uitgeschreven tekst

Vergoeding voor triple glas en kozijnen

Bewoners die tussen 25 april 2023 en 10 maart 2025 triple glas of kozijnen hebben gekocht, krijgen dit voor 50% of 100% vergoed. Hoeveel precies hangt af van de groep bewoners waar zij bij horen, zie bovenstaande indeling. Vanaf 10 maart 2025 geldt hiervoor een nieuwe afspraak. Woningeigenaren in Groningen en Noord-Drenthe mogen kiezen tussen:

50% of 100% subsidie voor HR++-glas zonder kozijnen; of
30% subsidie voor zowel triple glas als kozijnen.

Subsidie aanvragen vanaf juni 2025

Woningeigenaren kunnen vanaf juni 2025 subsidie aanvragen voor hun isolatie- en ventilatiemaatregelen. Inwoners die al eerder isolatiemaatregelen hebben genomen, kunnen als eerst subsidie aanvragen. Vanaf 2 september 2025 kunnen bewoners postcode voor postcode subsidie aanvragen voor nieuwe isolatiemaatregelen.

Wachten op subsidie is niet nodig

Woningeigenaren die vanaf 25 april 2023 isolatiemaatregelen hebben genomen, krijgen hiervoor een vergoeding. Zij hoeven dus niet te wachten met isoleren tot ze subsidie kunnen aanvragen.

Er is een [stappenplan voor woningeigenaren die hun woning nu al willen isoleren](#). Ook de voorwaarden voor extra isolatie zijn te vinden op de website van Nij Begun. Hier staat alle informatie over het herstel van Groningen en Noord-Drenthe als gevolg van de gaswinning.

Ook vergoeding voor huurders en geen huurverhoging

Woningeigenaren nemen zelf isolatiemaatregelen. Bij huurders gaat dit via de particuliere verhuurder of woningcorporatie.

Woningcorporaties hebben al met de overheid afgesproken om woningen met energielabels E, F en G te verduurzamen.

Daarnaast krijgen corporaties een bijdrage van € 222 miljoen voor het isoleren van hun woningen. Huurders van woningcorporaties hoeven niet te betalen voor de isolatiemaatregelen. De huur mag niet om deze reden worden verhoogd.

Hulp voor inwoners bij isoleren en subsidie aanvragen

Inwoners die dat nodig hebben, krijgen vanaf 2025 hulp van de gemeente. Bijvoorbeeld om subsidie aan te vragen of isolatiemaatregelen te nemen. Gemeenten krijgen hiervoor extra geld van de overheid.

Samenwerkingsverband Noord-Nederland biedt subsidies aan

Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) gaat ervoor zorgen dat bewoners subsidie kunnen aanvragen voor de isolatie van hun woning. Het SNN heeft kennis en ervaring in de regio. Zodra de voorbereidingen klaar zijn, kunnen bezoekers via het SNN subsidie aanvragen.

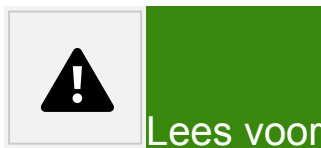
Ventilatie ook belangrijk bij isoleren

Door te isoleren, krijgt een woning als het ware een 'warme jas'. Bijvoorbeeld door isolatie van dak, muren en vloer. Extra isolatie betekent ook dat er goede ventilatie nodig is. Noodzakelijke

ventilatiemaatregelen, zoals mechanische en natuurlijke ventilatie, vallen ook onder de subsidie.

Wat moet ik doen bij burenoverlast?

Als uw burens voor overlast zorgen, zoals geluidsoverlast, probeer dan eerst samen afspraken te maken. Helpt dat niet, dan kunt u melding maken bij uw verhuurder, gemeente, de vereniging van eigenaren (vve) of bij toezichthouders.

Afspraken maken over geluidsoverlast door burens

Burens moeten normale leefgeluiden van elkaar accepteren.

Bijvoorbeeld:

- spelende kinderen;
- hoesten;
- overdag stofzuigen;
- dichtslaan van deuren.

Probeer eerst samen afspraken te maken. Bijvoorbeeld over tot hoe laat uw burens klussen of muziek draaien. Over dieren, zoals blaffende honden. Of over geluiden in de tuin.

Hulp bij overlast van burens

Bij ernstige overlast van buren kunt u de verhuurder (bijvoorbeeld de woningcorporatie) vragen om maatregelen te nemen. Deze kan bijvoorbeeld muren of vloeren beter isoleren. Heeft u een koopwoning binnen een gebouw, bijvoorbeeld een appartement, dan kunt u de vereniging van eigenaren (vve) om hulp vragen.

Blijft de overlast bestaan? Dan kunt u melding maken bij:

- de gemeente;
- de politie;
- een buurtbemiddelaar.

Woonoverlast en verward gedrag

Soms vertoont iemand die overlast veroorzaakt, ook zorgwekkend gedrag. Bijvoorbeeld:

- iemand verwaarloost zichzelf en het huis;
- iemand loopt 's winters op blote voeten buiten;
- u ziet iemand nooit meer buiten.

Mogelijk vertoont iemand verward gedrag door een achterliggende aandoening of beperking. Zoals een (licht) verstandelijke beperking, psychische problemen of dementie. Ook kan het gaan om levensproblemen, zoals schulden, dakloosheid of het verlies van dierbaren. Er is dan mogelijk [zorg of ondersteuning voor mensen met verward gedrag](#) nodig. Wanneer u zich zorgen maakt om iemand met zorgwekkend gedrag, kunt u terecht bij het [Landelijk Meldpunt Zorgwekkend Gedrag](#). U kunt bellen naar 0800-1205.

Bij woonoverlast als gevolg van verward gedrag kunt u ook melding maken bij:

de verhuurder;
de gemeente;
de politie;
een buurtbemiddelaar.

Hulp bij burenoverlast door open haard of houtkachel

Ervaart u [overlast door houtrook van uw burenen](#)? Probeer eerst samen een oplossing te vinden.

Wanneer het geen goed weer is om te stoken, staat er een waarschuwing op:

het [Stookalert van het RIVM](#);
de [Stookwijzer](#).

U kunt met uw burenen afspreken dat zij bij code rood op de Stookwijzer niet gaan stoken. Om zo de overlast voor u te beperken.

Komt u er samen niet uit, dan kunt u:

gezondheidsklachten en overlast door houtrook melden bij de gemeente;
gezondheidsklachten melden bij de GGD of de Vereniging Leefmilieu;
de verhuurder of vve om hulp vragen.

Naar de rechter om overlast burenen

Helpen een gesprek of het melden van de overlast bij uw verhuurder, vve, gemeente of politie niet? Dan kunt u naar de civiele rechter gaan. Hiervoor moet u griffiekosten betalen. De

rechter bepaalt of uw buren met de overlast de wet overtreden. Dat hangt af van het soort overlast en hoe lang die duurt.

Vindt de rechter dat uw buren met de overlast de wet overtreden? Dan kan de rechter hen bijvoorbeeld verbieden om tussen bepaalde tijden muziek te draaien of te klussen. Of verbieden om geluid te maken dat harder is dan een bepaald aantal decibel.

Hulp bij overlast door bomen in tuin van buren

Bij overlast door een boom in de tuin van uw buren of overhangend groen kunt u ook terecht bij de civiele rechter. Probeer er altijd eerst samen uit te komen: een vriendelijk gesprek helpt vaak meer dan een klacht.

Hulp bij overlast door te veel bewoners

Als er veel bewoners in 1 huis wonen, bijvoorbeeld in een studentenhuus, kan dit burenoverlast geven. In dat geval kunt u ook contact opnemen met uw gemeente.

Waar kan ik klachten over geluidsoverlast van vliegtuigen melden?

U kunt klachten over geluidsoverlast van vliegtuigen melden bij het vliegveld waar die vliegtuigen opstijgen of landen. Afhankelijk van de locatie of het type vliegtuig kunt u ook terecht bij de omgevingsdienst, luchtvaartpolitie of Defensie.

Waar geluidsoverlast eerst melden

Er zijn verschillende vormen van luchtvaart en bijbehorende geluidwetgeving. Daardoor kunt u bij verschillende

overheidsdiensten een geluidklacht indienen. In de tabel staat waar u in eerste instantie terecht kunt. Meld uw klacht bij de juiste luchthaven of dienst, anders kan de klacht niet in behandeling genomen worden. De luchthaven of dienst bekijkt altijd eerst of de geluidnormen of andere regels overschreden zijn.

U heeft een klacht over	U dient de klacht in bij
Schiphol	Bewoners Aanspreekpunt Schiphol (BAS)
Rotterdam The Hague Airport	DCMR Milieudienst Rijnmond
Maastricht Aachen Airport	Klachten Informatiecentrum Luchtverkeer (KICL)
Groningen Airport Eelde	Meldingenloket vliegverkeer Groningen Airport Eelde
Lelystad Airport	Meldpunt Lelystad Airport

Ameland Airport Breda Int. Airport Seppe Vliegveld Drachten Vliegveld Hilversum Vliegveld Hoogeveen Kempen Airport Budel Vliegveld Middenmeer Vliegveld Midden Zeeland Oostwold Airport Vliegveld Stadskanaal Zweefvliegcentrum Terlet Vliegveld Teuge Texel Airport Twente Airport	<p>Een klacht over één van deze luchthavens kunt u indienen bij de Omgevingsdienst van de regio waarin de luchthaven ligt. Alle regionale omgevingsdiensten hebben een telefoonnummer of e-mailadres voor het indienen van milieuklachten.</p>
Vliegbasis Deelen Den Helder Airport Eindhoven Airport Vliegbasis Gilze Rijen Maritiem vliegveld de Kooy Vliegbasis Leeuwarden Vliegbasis Volkel Vliegbasis Woensdrecht	<p>Defensie.nl - Klachten en schadeclaims</p>

Luchtvaartevenementen	Het klachtenmeldpunt van de luchthaven waar deze show plaatsvindt.
Airshows	De regionale Omgevingsdienst
Rondvluchten	De regionale Omgevingsdienst
Drones	Zie Waar kan ik overlast door een drone melden?
Paramotorvliegers	De gemeente waar opgestegen en geland wordt.
Vaste helikopterlandingsplaatsen zoals bij ziekenhuizen, kantoorgebouwen en industriegebieden	Afhankelijk van de regio waar de helikopterlandingsplaats ligt, zie Omgevingsdienst
Een locatie op grote afstand van een luchthaven	Luchtvaartpolitie

Klachten als er regels zijn overtreden

Blijkt uit uw contact met de klachtendienst dat er mogelijk regels zijn overtreden? Dan kunt u uw geluidhinderklacht melden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). De ILT controleert of

luchtvaartorganisaties zich houden aan de geluidsregels in de luchtvaart. Dit geldt alleen voor deze luchthavens:

Schiphol

Rotterdam The Hague Airport

Maastricht Aachen Airport

Groningen Airport Eelde

Lelystad Airport

U kunt uw klacht indienen via het [vragenformulier van ILT](#). De ILT onderzoekt ook geluidhinderklachten door recreatief luchtverkeer op grote afstand van een luchthaven. Wel